



ဖဆပလကို ဦးဆောင်သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ၌ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က လွှတ်တော်အမတ် ၅၅ ဦး ရရှိပြီး ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အပြတ်အသတ်အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သည် ပထမအကြိမ်တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ညီလာခံကို ၁၀ ဇွန် ၁၉၄၇ တွင် ခေါ်ယူထားရာ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးအတွက် ပထမအဆင့်အနေဖြင့် ဖဆပလပဏာမညီလာခံကို ဦးစွာကျင်းပခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

**ဖဆပလဟူသည်**

ဖဆပလသည် ဂျပန်ခေတ် “ဖတပ” အဖွဲ့မှ မြစ်ဖျားခံပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၃ ဩဂုတ် ၁၉၄၄ တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်းနှင့် ဗိုလ်မြတ်ထွန်းလမ်းထောင့်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ဗမာ့တပ်မတော်ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီနှင့် ကွန်မြူနီပါတီတို့မှ ခေါင်းဆောင်များတွေ့ဆုံကာ ဖတပ (ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်) (A.F.O- Anti Facist Organization) ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ၁ မတ် ၁၉၄၅ တွင် ယင်းအဖွဲ့ကို ဖတပလ (ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး) ဟူ၍ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားသောအခါ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်တော့သဖြင့် ၂၆ ဒီဇင်ဘာ ၁၉၄၅ တွင် ဖဆပလ (ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး) အဖွဲ့ချုပ်ဟူ၍ အမည်ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုစေခဲ့သည်။

**ပဏာမညီလာခံ**

ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံကို ၁၉၄၅ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဝန်ခံခဲ့ပြီး ကျင်းပခဲ့သည်။ ဤညီလာခံတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဖဆပလနှင့် ကရင်လူငယ်လွတ်တော်အမတ်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာဖဆပလအဖွဲ့အစည်းဝင်များတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

**တက်ရောက်ကြသူများ**

ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံသို့ ဖဆပလဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဖဆပလနှင့် ကရင်လူငယ်လွတ်တော်အမတ်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာဖဆပလအဖွဲ့အစည်းဝင်များတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

**လုပ်ငန်းစဉ်များ**

၀င်းရက်ကြာကျင်းပခဲ့သည့် ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

တို့မှာ (၁) အရေးကြီးတဲ့ စက်မှုလက်မှုပစ္စည်းလုပ်ငန်းတွေကို အစိုးရသိမ်းနိုင်ရမယ်။ သို့မဟုတ် သိမ်းနိုင်အောင် အခြေခံပိုင်းထားရမယ်။ (၂) အလုပ်သမားတွေရဲ့ နေရေးထိုင်ရေး၊ စားသောက်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စည်းရုံးရေး၊ အိမ်ရာစာအရေး အစရှိသဖြင့် အခွင့်အရေးတွေရှိရမယ်။ (၃) လယ်လုပ်တဲ့လူတွေရဲ့ လက်ထဲ လယ်ရောက်အောင် စီစဉ်နိုင်ရမယ်။ လယ်အမြောက်အမြားကို တစ်သီးပုဂ္ဂလပိုင်ဆိုင်တဲ့ စနစ်ကို

မှာ ဖဆပလအလုပ်အမှုဆောင် ၁၀ ဦး၊ ဖဆပလဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင် ၂၅ ဦး၊ ဖဆပလပါလီမန်အမတ် ၄၀ ဦး၊ ကရင်လူငယ်အဖွဲ့မှ ပါလီမန်အမတ် ၅ ဦး၊ ဖဆပလခရိုင်ကိုယ်စားလှယ် ၃၁ ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။

**ဟောပြောပွဲများ**

ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံတွင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် စာပေဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများကို

၂၃ မေ ၁၉၄၇ တွင် စိစစ်ရေးကော်မတီက စိစစ်ပြီးဖြစ်သော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ရေးဆွဲခဲ့သည့် အခြေခံမူကြမ်းတွင် အခန်းကြီး (၁၄) ခန်း၊ ပုဒ်မ ၁၂၇ ခုနှင့် ဇယားတစ်ခုပါရှိ၏။

**ဝေဖန်ချက်များ**

ဖဆပလပဏာမညီလာခံတွင် တင်သွင်းခဲ့သည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ

ဒေါက်တာဘမော်က ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းခြင်းအားဖြင့် လူမျိုးများစွာပါဝင်သော မြန်မာပြည်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာပြီး အခြေခံဥပဒေက ယင်းလူမျိုးများကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ခွဲခြားမဲတင်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းဆိုပါသည်။

**အိန္ဒိယအခြေခံဥပဒေ**

ဒေါက်တာဘမော်၏ စွပ်စွဲပြောဆိုမှုများမှာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်မှ သခင်မြဦးဆောင်၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရာ၌ အကြံပေးအရာရှိအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရသူဦးချန်ထွန်းသည် ယင်းကိစ္စအတွက် အိန္ဒိယသို့ လေ့လာရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့ဖူးခြင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအင်္ဂလန်သွားစဉ်က နယူးဒေလီသို့ ဝင်ရောက်ပြီး အိန္ဒိယအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးအရာရှိ ဘာဘီနီဂယ်နာရာဆင်ဂါရောင် (Sir Benegal Narasinga Rao) နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ဖူးခြင်းတို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

**ပြန်လည်ချေပချက်**

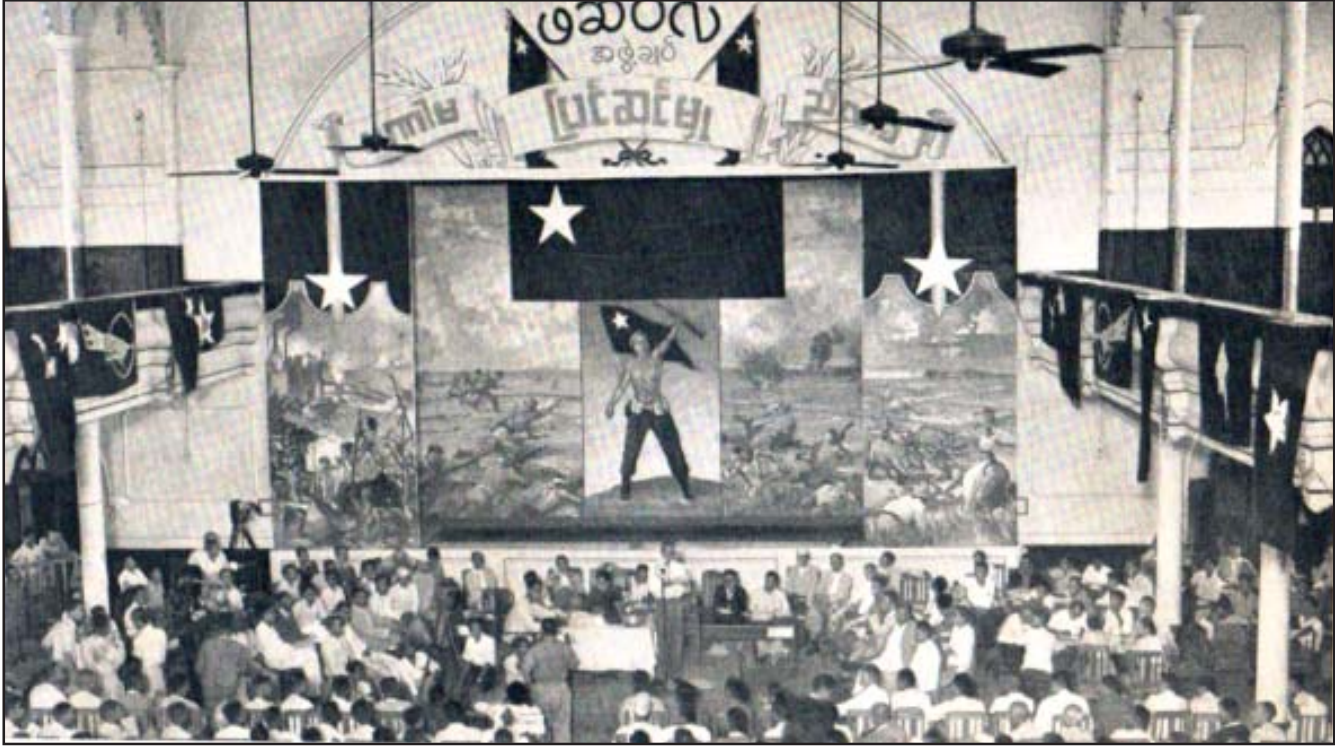
ဒေါက်တာဘမော်၏ ဝေဖန်ချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပြန်လည်ချေပရာ၌ ပညာရှိအဓိပတိဟောင်းကြီး၏ အဆက်ဆက်ပြောဆိုချက်များအတိုင်းပင် သူ၏ စကားလုံးများသည် အပေါ်ယံအားဖြင့် လေးနက်ဟန်ရှိသော်လည်း အသေအချာလေ့လာပါက သူ၏ ဝေဖန်ချက်မှာ အနှစ်သာရကင်းမဲ့နေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ အပြုသဘောပါဝင်သည့် စကားတစ်လုံးတစ်လေမှမတွေ့ရကြောင်း၊ ဒေါက်တာဘမော်သည် တောင်တန်းဒေသလူမျိုးများ၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရလိုမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ မည်ပုံလိုက်လျောသင့်သည်ကို ပြောဆိုဝေဖန်ရန် လစ်ဟင်းခဲ့ကြောင်း၊ သူ၏ ဝေဖန်ချက်များမှာ မကြာမီက ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သော ရွေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှောက်ခဲ့သည့် သူ၏ အပြုအမူနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုကြောင့်၊ အခြေခံဥပဒေသစ်မည်သို့ဖြစ်သင့်ကြောင်း သူ၏ ဝေဖန်ချက်ကို ကြားရလျှင် များစွာစိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

**ကျမ်းကိုး**

- ၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမိန့်ခွန်းများ (၁၉၄၅-၁၉၄၇)
- ၂။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးနှင့် ၁၉၄၇ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယတွဲ)
- ၃။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း (ဒုတိယတွဲ) သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန
- ၄။ ကိုလိုနီခေတ်မြန်မာ့သမိုင်းအဘိဓာန် (မြဟန်)

# မြန်မာနိုင်ငံရေးသမိုင်းလေ့လာချက် ဖဆပလပဏာမ ပြင်ဆင်မှုညီလာခံ

တင်နိုင်တိုး



ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံမြင်ကွင်း

ကြားခြင်း၊ ဖဆပလအမတ်များနှင့် ကရင်လူငယ် (ကေပိုင်အို) အဖွဲ့ဝင်အမတ်များ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုကြခြင်း၊ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အဖွဲ့ဝင် ၁၁၁ ဦးပါ ကော်မတီမှ စိစစ်ခြင်းနှင့် ပညာရှင်များက စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် စာပေဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများကျင်းပခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။

**အဖွဲ့ဝင်မိန့်ခွန်း**

ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ “ဒီပဏာမညီလာခံဟာ ဖဆပလက လုပ်တဲ့ညီလာခံပဲ။ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်လုပ်ငန်းကို အစားထိုးဖို့ မဟုတ်ပဲ ဖြည့်စွက်ဖို့သာ ဖြစ်တယ်။ ဒီညီလာခံဟာ ဖဆပလအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေအရ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ အမှန်ကျုပ်တို့ရဲ့ မူလရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ဖဆပလနစ်စဉ်ညီလာခံသဘင်ကျင်းပပြီးနည်းလမ်းတကျရွေးတဲ့ တစ်တိုင်းတစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ ကိုယ်စား ဖဆပလတိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်အမတ်တွေကနေပြီး ဗမာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစည်းမျဉ်းအခြေခံတွေကို စဉ်းစားဖို့ပဲ။ သို့ပေမယ့် အချိန်မရတာနဲ့ ဒုတိယလူစုံစုံရနိုင်တဲ့နည်းကို ထွင်ရတာပဲ။” ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

**ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံများ**

ညီလာခံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံမူရင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်း

ပယ်ဖျက်နိုင်ရမယ်။ (၄) လူမျိုးအသီးသီးဟာလဲ သူတို့ ရထိုက်တဲ့အခွင့်အရေးတွေရအောင် စီစဉ်ထားရမယ်။ (၅) တိုင်းသူပြည်သားတွေသာလျှင် အာဏာပိုင်အစစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို ခိုင်ခိုင်မာမာဖြစ်အောင် စီစဉ်တတ်ရမယ်။ (၆) လူမျိုးဘာသာလိင်မရွေး တိုင်းပြည်ကြီးသားတိုင်းရသင့်ရထိုက်တဲ့အခွင့်အရေးတွေ ပါရမယ်။ (၇) တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးဟာ ပြည်သူ့အစိုးရတာဝန်ဖြစ်တယ်။ အခုကျွန်တို့မှာလို ရှေးကလို အပျော်တမ်းရအဖွဲ့အစည်းတွေ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဆိုတဲ့အဖွဲ့မျိုးတွေကို တစ်သီးတစ်ခြားတည်ထောင်ရတဲ့ အခြေအနေမျိုးမရှိစေရဘူး။ (၈) တိုင်းပြည်ဥပဒေတရားရုံးစနစ်ဟာလည်း ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးအမြတ်ရဲ့ ပြည်သူ့တရားရုံးစနစ်မျိုးဖြစ်ရမယ်” စသည်ဖြင့် ဖြစ်သည်။

**အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲအတည်ပြုရေး**

တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်က ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးကော်မတီတွင် ကော်မတီဝင် ၇၅ ဦးနှင့် ဆပ်ကော်မတီဝင်များပါဝင်ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို ဦးဆောင်ရေးဆွဲခဲ့သူမှာ သခင်မြဖြစ်သည်။ ဖဆပလက ရေးဆွဲထားသည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင် ၁၁၁ ဦးပါ စိစစ်ရေးကော်မတီက စိစစ်ပေးရသည်။ စိစစ်ရေးကော်မတီဝင် ၁၁၁ ဦး

ကျင်းပခဲ့ရာတွင် ဒေါက်တာလှမြင့်က “မြန်မာ့စီးပွားရေး” ဦးသိန်းဟန်က “အနုပညာနှင့်သာပြန်လုပ်ငန်း” ဦးဝန်က “မြန်မာအဘိဓာန်” ဦးဘက “ပညာရေးပြန်လည်တည်ဆောက်မှု” ဦးသိန်းက “ကျေးလက်ဘဝမြှင့်တင်ရေး” ဦးကြိုင်က “မြန်မာ့အလင်း” ဦးစောထွန်းက “စက်မှုလုပ်ငန်းပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး” ဦးကိုလေးက “တက္ကသိုလ်ပညာရေးဖြင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး” ဦးထင်ဖတ်က “မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထွန်းကားရေးပညာ (Eugenics)” ဦးမောင်မောင်ခက “မိုးလေဝသနှင့်စိုက်ပျိုးရေး” တို့ကို ဟောပြောခဲ့ကြသည်။

**အတည်ပြုခြင်း**

ညီလာခံနောက်ဆုံးနေ့ဖြစ်သော

အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားအများစုက ထောက်ခံခဲ့ကြသော်လည်း ခေတ်ဟောင်းနိုင်ငံရေးသမားကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါက်တာဘမော်က ဖဆပလမှရေးဆွဲခဲ့သည့် အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းသည် အိန္ဒိယတိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပုံတူကူးချထားပြီး အချက်အလက်အချို့ကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံမှယူထားကြောင်း ဝေဖန်ပြောကြားခဲ့သည်။

ဒေါက်တာဘမော်သည် လူမျိုးပေါင်းစုံဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်ခြင်းကို ပြင်းထန်စွာဝေဖန်ခဲ့သလည်းဖြစ်ပါသည်။

